

DG-001-0014135

Seat No. _____

Second Year B. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April / May – 2015

Philosophy : Course - 9,
(Western Philosophy - II) (Elective - 2)

Faculty Code : 001

Subject Code : 0014135

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (1) તમામ પ્રશ્નોના ગુણ તેની જમણી બાજુએ આપેલા છે.
(2) બહુવિકલ્પ પ્રશ્નના ઉત્તરો ઉત્તરવહીમાં લખવા.

- 1 નીચેના બહુવિકલ્પ પ્રશ્નમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો : 20
- (1) વિચારું છું, તેથી છું, એ સિદ્ધાંત શેમાંથી નિષ્પન્ન થયો ?
(A) શંકાવાદી (B) શંકાપદ્ધતિ
(C) અનુભવવાદી (D) આમાંથી એકેય નહીં
- (2) શરીર-મન સંબંધ અંગે ડેકાર્ટે કયો સિદ્ધાંત સ્વીકારે છે ?
(A) ક્રિયાપ્રતિક્રિયાવાદ (B) સમાંતરવાદ
(C) છાયાવાદ (D) સર્વમાનસવાદ
- (3) જન્મજાત વિચારોનો સિદ્ધાંત કોણે આપેલો છે ?
(A) કેન્ટ (B) લ્યુમ
(C) ડેકાર્ટ (D) સ્પિનોઝા
- (4) દ્રવ્ય અવર્ણનીય છે, તેમ કોણ માને છે ?
(A) કેન્ટ (B) લ્યુમ
(C) ડેકાર્ટ (D) સ્પિનોઝા

- (5) શરીર-મન એકબીજાના વિરોધી ગુણ ધરાવે છે, તેમ કોણ માને છે ?
- (A) કેન્ટ (B) હ્યુમ
(C) ડેકાર્ટ (D) સ્પિનોઝા
- (6) ગુણધર્મ અને પર્યાયોનો સિદ્ધાંત કોણ સ્વીકારે છે ?
- (A) કેન્ટ (B) હ્યુમ
(C) ડેકાર્ટ (D) સ્પિનોઝા
- (7) સ્પિનોઝા અનુસાર દ્રવ્યના હાર્દરૂપ બંધારણ તરીકે બુદ્ધિ જેને જુએ છે, તે શું છે ?
- (A) ગુણધર્મ (B) પર્યાય
(C) દ્રવ્ય (D) ઈશ્વર
- (8) સ્પિનોઝાના મતે જે પોતાના અસ્તિત્વ અને જ્ઞાન માટે અન્ય પર આધાર રાખે તે શું છે ?
- (A) ગુણધર્મ (B) પર્યાય
(C) દ્રવ્ય (D) ઈશ્વર
- (9) ઈશ્વર કે દ્રવ્યના કયા બે ગુણો બુદ્ધિ જાણી શકે છે ?
- (A) ગુણધર્મ અને પર્યાય (B) ગુણધર્મ અને વિચાર
(C) વિચાર અને વિસ્તાર (D) પર્યાય અને વિસ્તાર
- (10) ચિદણુવાદનું પ્રતિપાદન કરનાર ચિંતક કોણ છે ?
- (A) કેન્ટ (B) લાયબ્નિઝ
(C) ડેકાર્ટ (D) સ્પિનોઝા
- (11) નીચેનામાંથી અનુભવવાદી ચિંતક કોણ છે ?
- (A) ડેકાર્ટ (B) સ્પિનોઝા
(C) લોક (D) લાયબ્નિઝ
- (12) જેમાં સ્વતંત્ર ક્રિયાશક્તિ છે, તે દ્રવ્ય છે, તેમ કોણ માને છે ?
- (A) કેન્ટ (B) લાયબ્નિઝ
(C) ડેકાર્ટ (D) સ્પિનોઝા

- (13) અનેક ચિદ્રુમાં કોણ માને છે ?
- (A) કેન્ટ (B) લાયબ્રિઝ
(C) ડેકાર્ટ (D) સ્પિનોઝા
- (14) સમગ્ર જગત ચૈતન્યથી ભરપૂર છે, તેમ કોણ માને છે ?
- (A) લાયબ્રિઝ (B) લોક
(C) બર્કલે (D) સ્પિનોઝા
- (15) લાયબ્રિઝના મતે ચિદ્રુના લક્ષણ .....છે.
- (A) ઈશ્વરસૃષ્ટ (B) વ્યક્તિવિશેષ
(C) (A) અને (B) બંને (D) આમાંથી એકેય નહીં
- (16) લાયબ્રિઝના મતે માનવ જગતના ચિદ્રુઓ..... પ્રકારના છે.
- (A) અચેતન (B) ઉપચેતન
(C) ચેતન (D) સ્વચેતન
- (17) સાદા અને જટિલ વિચારોનું વર્ગીકરણ કોણે કર્યું છે ?
- (A) લાયબ્રિઝ (B) લોક
(C) બર્કલે (D) સ્પિનોઝા
- (18) હોવું એટલે અનુભવવામાં આવવું, આ સિદ્ધાંત કોનો છે.
- (A) લાયબ્રિઝ (B) લોક
(C) બર્કલે (D) સ્પિનોઝા
- (19) કાર્યકારણ સિદ્ધાંતની ટીકા કરનાર ચિંતક કોણે છે ?
- (A) લાયબ્રિઝ (B) કેન્ટ
(C) બર્કલે (D) હ્યુમ
- (20) બુદ્ધિ વગર કેવળ અનુભવ નહીં જોયા બરાબર છે, તેમ કોણ માને છે ?
- (A) લાયબ્રિઝ (B) કેન્ટ
(C) બર્કલે (D) હ્યુમ

- 2 કેન્ટે કરેલા બુદ્ધિવાદ અને અનુભવવાદનો સમન્વય સમજાવો. 10
- અથવા**
- વિચારું છું, તેથી છું, એ ડેકાર્ટનું કથન સ્પષ્ટ કરો.
- 3 હ્યુમના શંકાવાદનું નિરૂપણ કરો. 10
- અથવા**
- સ્પિનોઝાનો ગુણધર્મ અને પર્યાયનો સિદ્ધાંત સમજાવો.
- 4 (અ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ એક વિશે ટૂંકનોંધ લખો : 8
- (1) ક્રિયાપ્રતિક્રિયાવાદ
- (2) સમાંતરવાદ.
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ એક વિશે ટૂંકનોંધ લખો : 8
- (1) સાદા અને જટિલ વિચારો
- (2) પ્રાથમિક અને ગૌણ ગુણો.
- 5 નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તરો આપો : 14
- (1) સ્પિનોઝાનો ઈશ્વર અંગેનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો.
- (2) લાયબ્નિઝના ચિદણુવાદનું નિરૂપણ કરો.
- (3) લોકે કરેલું જન્મજાત વિચારોનું ખંડન સમજાવો.
- (4) બર્કલેનો 'હોવું એટલે અનુભવમાં આવવું', એ સિદ્ધાંત સમજાવો.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Marks of all questions are given at their right side.
- (2) Write answers to the MCQs in the answer book.

1 Choose right options from the following MCQs : **20**

- (1) From which the theory 'I think therefore I am' derived ?
- (A) Skeptic (B) Method of doubt
- (C) Empiricist (D) None of these
- (2) Which principle Descartes accept for the relation of mind-body ?
- (A) Interactionism (B) Parellelism
- (C) Epiphenomenalism (D) Panpsychism
- (3) Who gave the theory of innate ideas ?
- (A) Kant (B) Hume
- (C) Descartes (D) Spinoza
- (4) Who believes that substance, which is ineffable ?
- (A) Kant (B) Hume
- (C) Descartes (D) Spinoza
- (5) Who believes that mind-body are having opposite attributes ?
- (A) Kant (B) Hume
- (C) Descartes (D) Spinoza
- (6) Who accepts the theory of attributes and modes ?
- (A) Kant (B) Hume
- (C) Descartes (D) Spinoza

- (7) What is the thing to which an intellect apprehends as constituting the essence of Substance ?
- (A) Attribute (B) Mode
(C) Substance (D) God
- (8) What is the thing which is dependent on other for its knowledge and its existence ?
- (A) Attribute (B) Mode
(C) Substance (D) God
- (9) Which are the two attributes known through intellect ?
- (A) Attribute and mode (B) Attribute and thought
(C) Thought and extention (D) Mode and extention
- (10) Who is the propounder of the doctrine of monadology ?
- (A) Kant (B) Leibnitz
(C) Descartes (D) Spinoza
- (11) Who is the empiricist philosopher among given below ?
- (A) Descartes (B) Spinoza
(C) Locke (D) Leibnitz
- (12) Who believes that substance is that which act in itself ?
- (A) Kant (B) Leibnitz
(C) Descartes (D) Spinoza
- (13) Who believes in many monads ?
- (A) Kant (B) Leibnitz
(C) Descartes (D) Spinoza
- (14) Who believes that the whole world is full of consciousness ?
- (A) Leibnitz (B) Locke
(C) Berkley (D) Spinoza

- (15) According to Leibnitz, the quality of monad are _____.
(A) Created by God (B) Individual
(C) (A) and (B) both (D) None of these
- (16) According to Leibnitz, the monads of humans are of _____ type.
(A) Unconscious (B) Sub-conscious
(C) Conscious (D) Self-conscious
- (17) Who did the classification of simple and complex ideas ?
(A) Leibnitz (B) Locke
(C) Berkley (D) Spinoza
- (18) Who gave the theory 'Esse Est Percipi'
(A) Leibnitz (B) Locke
(C) Berkley (D) Spinoza
- (19) Who is the philosopher who criticizes the theory of causation ?
(A) Leibnitz (B) Kant
(C) Berkley (D) Hume
- (20) Who believes that percepts without concepts are blind ?
(A) Leibnitz (B) Kant
(C) Berkley (D) Hume

2 Explain the synthesis of rationalism and empiricism done by Kant. **10**

OR

2 Clarify Descartes' contention, I think therefore I am.

3 State the criticism of causation done by Hume. **10**

OR

3 Explain Spinoza's theory of attribute and mode.

- 4 (A) Write short note on **any one** of the following : 8
- (1) Interactionism
  - (2) Parallelism.
- (B) Write short note on **any one** of the following : 8
- (1) Simple and complex ideas
  - (2) Primary and secondary qualities.
- 5 Give answers to **any two** of the following questions : 14
- (1) Clarify the nature of God according to Spinoza.
  - (2) State Monadology of Leibnitz.
  - (3) Explain the refutation of innate ideas done by Locke.
  - (4) Explain Berkley's theory of 'Esse Est Percipi'.
-